Nederlands beleid over Israël en Palestijnse Gebieden

Informatie over het Nederlandse beleid ten aanzien van het Israëlisch-Palestijns conflict. En de Nederlandse standpunten over de situatie in Israël en de Palestijnse Gebieden vanaf 7 oktober 2023.

Nederland steunt een tweestaten-oplossing

Het Israëlisch-Palestijnse conflict is al decennia gaande. Iedere uitbarsting van geweld laat zien hoe belangrijk het is om een duurzame oplossing te vinden. Nederland is voorstander van een tweestaten-oplossing: naast een veilig Israël moet er ook een onafhankelijke, democratische en levensvatbare Palestijnse staat komen.

Hoe ziet een tweestaten-oplossing eruit?

Voor een tweestaten-oplossing moeten Israël en de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie (PLO) een vredesakkoord bereiken. Voor Nederland zijn de grenzen zoals die op 4 juni 1967 (voor de Zesdaagse Oorlog) zijn opgesteld het uitgangspunt. Hierin bestaat de toekomstige Palestijnse staat uit de Gazastrook en de Westelijke Jordaanoever, inclusief Oost-Jeruzalem.

Garanties en onderhandelingen

Voor een tweestaten-oplossing zijn goede afspraken nodig. Er moeten garanties zijn voor de veiligheid van Israël en de toekomstige Palestijnse staat. Ook zijn gesprekken nodig over Jeruzalem en het vluchtelingenvraagstuk. Veel (kinderen van) Palestijnen zijn gevlucht sinds de Arabisch-Israëlische Oorlog van 1948 uit het gebied dat nu Israël is. Deze mensen wonen in vluchtelingenkampen in de Gazastrook, op de Westelijke Jordaanoever en in landen om Israël heen.

Israëlische nederzettingen

Nederland en veel andere landen vinden dat de Israëlische nederzettingen in de bezette Palestijnse Gebieden illegaal zijn. Ze zijn in strijd met het internationaal recht en vormen een ernstige bedreiging voor het vredesproces. Nederland spreekt Israël daar consequent op aan, bijvoorbeeld in de diplomatieke gesprekken die Nederland heeft met Israël.

Internationale relaties

Nederland heeft een brede relatie met Israël, bijvoorbeeld op het gebied van economie en handel. Ook heeft Nederland goede relaties met de Palestijnse Autoriteit. Nederland wil de situatie in de Palestijnse Gebieden verbeteren. De Nederlandse ontwikkelingssamenwerking in de Palestijnse Gebieden is gericht op het versterken van de rechtsstaat en samenwerking op het gebied van water en economische ontwikkeling. Nederland hoopt hierdoor ook een bijdrage te leveren aan een definitieve oplossing van het conflict.

Nederland veroordeelt de terreuraanval van Hamas

Hamas pleegde op 7 oktober 2023 een terroristische aanval in Israël, waarbij ongeveer 1.200 doden vielen en ongeveer 200 mensen werden gegijzeld. Slachtoffers zijn gemarteld en verkracht. Nederland veroordeelt de terroristische aanval scherp, en vindt dat gegijzelden onmiddellijk en onvoorwaardelijk moeten worden vrijgelaten. Het kabinet leeft mee met de slachtoffers, nabestaanden en alle mensen die geraakt zijn door de aanslagen of die onzeker zijn over het lot van hun dierbaren.

Israël heeft recht op zelfverdediging

Nederland steunt het recht op zelfverdediging van Israël. Het land mag zich verdedigen tegen Hamas binnen de grenzen van het internationaal recht. Dat betekent dat geweld ter zelfverdediging:

1. **noodzakelijk moet zijn.** De acties van Israël moeten nodig zijn om de gewapende aanval en dreiging van Hamas te stoppen.
2. **proportioneel moet zijn.** De tegenaanval van Israël moet een redelijke reactie zijn op de gewapende aanval en dreiging van Hamas. Met zo weinig mogelijk burgerslachtoffers.

Om de vraag te beantwoorden of zelfverdediging noodzakelijk en proportioneel is, is er volgens Nederland onafhankelijk onderzoek nodig. Nederland vindt dat Israël actief duidelijk moet maken hoe het zorgt dat de zelfverdediging noodzakelijk en proportioneel blijft.

Nederland veroordeelt alle schendingen van het humanitair oorlogsrecht

Nederland veroordeelt alle schendingen van het humanitair oorlogsrecht. Het maakt niet uit wie de schending begaat. Het humanitair oorlogsrecht beschermt personen die niet (of niet meer) meedoen aan de gewapende strijd. Denk aan burgers of gewonde strijders. Het ondersteunen van internationaal recht is een vast onderdeel van het Nederlandse buitenlandbeleid. Dit staat in artikel 90 van de Nederlandse Grondwet.

Nederland veroordeelt de aanval van terroristische organisatie Hamas scherp. De aanval van Hamas bestond uit doelgerichte moordpartijen en raketaanvallen op Israëlische steden, en daarbij werd geen verschil gemaakt tussen militaire doelen en burgers. Burgers werden gebruikt als menselijk schild.

Nederland wil daarnaast ook dat het optreden van Israël klopt met het internationaal recht, waaronder het humanitair oorlogsrecht. Daarom roept het Israël op zich aantoonbaar terughoudend te gedragen. Dat betekent dat er evenwicht moet zijn tussen humaniteit en militaire noodzaak. ↗ Lees meer over het humanitair oorlogsrecht.

Onderzoek naar schendingen

Op de eerste plaats is het aan Israël om onderzoek te doen naar overtredingen van het humanitair oorlogsrecht. Pas als blijkt dat Israël dit niet kan of doet, kan Israël internationaal strafrechtelijk vervolgd worden. In dat geval richt Nederland zich op het onderzoek naar alle partijen dat op dit moment gedaan door het Internationaal Strafhof.

Nederland steunt dit onafhankelijke onderzoek en maakte € 3 miljoen extra vrij voor versterking van de onderzoekscapaciteit van het Internationaal Strafhof.

Beide partijen moeten burgers beschermen en humanitaire hulp toelaten

Het geweld sinds 7 oktober 2023 raakt onschuldige Palestijnen en Israëliërs. Nederland roept iedere partij in het conflict op zich te houden aan het humanitair oorlogsrecht, om burgerslachtoffers te voorkomen en snel meer humanitaire hulp mogelijk te maken.

Nederland maakt zich ernstige zorgen over de verslechterende situatie voor onschuldige burgers in Gaza. Er is dringend vraag naar water, voedsel, medicijnen en brandstof. Nederland roept op tot snelle en ongehinderde toegang voor humanitaire hulp. Nederland heeft richting de betrokken partijen en binnen de Europese Unie en Verenigde Naties de noodzaak voor humanitaire hulp uitgesproken. En blijft dit ook doen.

Nederland steunt de Palestijnse Gebieden via humanitaire hulp en ontwikkelingssamenwerking

Nederland blijft de Palestijnse Gebieden steunen met humanitaire hulp en ontwikkelingssamenwerking. Hiermee stoppen zet de stabiliteit op de Westelijke Jordaanoever verder onder druk, en dat heeft ook gevolgen voor de veiligheid van Israël en de regio. Nederland heeft sinds 7 oktober ruim € 55 miljoen extra vrij gemaakt voor humanitaire hulp.

Nederland wil uitbreiding van geweld naar buurlanden voorkomen

De aanhoudende beschietingen op Israël vanuit Zuid-Libanon, Syrië en Jemen, en de tegenaanvallen van Israël daarop, zijn zorgelijk. Nederland staat in nauw contact met landen in de regio om uitbreiding van het conflict naar buurlanden te voorkomen.

Het kabinet over reacties in Nederland

Het Israëlisch-Palestijnse conflict roept sterke gevoelens op, ook in Nederland. De hartverscheurende beelden uit Israël en Gaza maken op veel mensen diepe indruk. De Nederlandse overheid zet breed in op het voorkomen en verminderen van maatschappelijke spanningen en tegenstellingen tussen groepen (polarisatie). Het kabinet begrijpt de sterke gevoelens en deelt de ernstige zorgen over de situatie zoals die zich door de jaren heen heeft ontwikkeld.

Verantwoordelijk

> Ministerie van Buitenlandse Zaken